

vet-
ivből
zatok
lnak,
Sze-
itünő
eg is
fogsz
tom :
Mert
meg-
hogy
szani.
per-
hogy
épest
előre
oven-
fogsz
tartás
apest-
lte a
De
Talán
kodni,
Baán
taná-
bb ve-
hennyi
oltán.
Ennek
hogy
Tán
vagy,
let —
maga
annak
thetők
zetünk
hala-
omásul
legebb
ni. De
pontra
János.
a czim,
eztelek
désből,
ető toll
meltán
lhetők.
ndhat-
b levél-

zin-nyo-
si tábla
amából
naeum
tere 3.

um-épület

... FARKASSZEMET NÉZTEK, (Lásd a 34. lapon.)

XLIX. köt. 3. szám.

Ára negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.

Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

1895. július 21-én.

VADGALAMB.

— Elbeszélés, több képpel. —

LHOZTAM, gyerekek, itt van! Lás-
sátok szívesen és hívjátok elő
Etelkát vagy az öreg Dorkát,
hogy viseljek gondját. Nekem rögtön odább
kell sietnem, mert több betegem vár.
A viszontlátásig, kicsikém!

A nagyon elfoglalt Bodrogi orvos egy
hideg téli napon mondta ezt, miközben egy
fura mozgó nagy kendő- és köpönyegtömeget
tolt maga előtt be a jó melegre fűtött, kel-
lemesen megvilágított tágas ebédlőbe, ahol
két fiu, a kályha mellett, azzal mulatott,
hogy a vígan pattogó tüzet bámulja. Tíz
éves lehetett az egyik fiu, tizenegy a másik.

A siető doktor hamarosan szétbontotta
és lerakta a mozgó kendőtömeget egy részét s
megcsókolta az előbukkant arczocskát, aztán
sarkon fordult, kiment s a következő perc-
ben már elkocsizott. A két fiu ott a kályhá-
nál még ekkor is mozdulatlanul báméskö-
dött, csak hogy most már nem a tüzet, ha-
nem a vendéget bámulta. És pár lépésnyire
tőlük még ekkor is ugyanazon a helyen,
ahol a siető doktor hagyta, mozdulatlanul
állt a kis jövevény s nem is lehetett rossz
néven venni, ha a fiuk kissé megcsodálták.

Csinos arczú, sötét, villogó szemű leánya
volt ez a jövevény. Még most is lelógott
egy nagy kendő róla, rikitó tarka nagy
sál; ruhája is haragos vörös volt, az arczá-
ról pedig félig zavar, félig dacz kifejezése volt
leolvasható. Ha a fiuk reá bámultak, ezt
ő azzal viszonzta, hogy éppenségesen úgy
bámult ő is reájok. Szótlanul néztek jó
ideig farkasszemet. (Lásd a képet a cimla-

pon.) Végre a kisebbik fiu nagyot nevetve
szólt:

— Jaj de furcsa tarka portéka!

A másik fiu valamivel többet tudhatott
a gavallérságból, mert nagy lassan mégis
csak megmozdult s odaszólt öccsének:

— Ne fecsegi, Dini!

Aztán a leánykához ment.

— Jőjj közelebb a kályhához, melegedjél!

— Nem fázom; felelt a leányka kurtán.

— No, csak nem állhatsz ott a szoba
közepén. És ha nem fázol, azt a nagy ken-
dőt is levetheted, aztán leülhetsz.

Segített neki a kendő levetésében s a
kályha mellé kényelmes karos székhez ve-
zette, miközben tovább szólt:

— Ez itt az öcsém, Dini, én meg Kál-
mán vagyok, talán már hallottad a hirün-
ket. Most ülj le ide, én előkeresem Etelkát
vagy az öreg Dorka asszonyt, ők majd
tudják, mit csináljanak veled.

A leányka leült s fürkésző szemmel né-
zett szét a szobában. Mikor Kálmán távo-
zott, Dini is föltápáskodott a szőnyegről,
a hol kuporgott s egy szép bábut vett elő
a pamlagról s mutatta a leánykának.

— Ez a Pirike kedvencz Viczája . . .
remek szép bábukisasszony, ő legalább azt
mondja. Meg tudja hajtani a fejét, mozgatja
a kezét és azt is ki tudja mondani, hogy
»ma-ma.« Ha unatkozol, mulass vele, míg
elő nem jön Etelka.

A leányka azonban megvetőleg bigyeszt-
gette az ajkait.

— Nem sokat törődöm az ilyen haszonta-
lan játékszerrel, felelé.

— Micsoda! Így mersz beszélni ilyen remek
szépségről! Jó, hogy Pirike nincs itt, mert
tüstént elájult volna e szörnyű sértés hallá-
tára. Azt tanácsolom, ne mondj előtte effélet.

— Mért ne mondanék, ha nekem úgy tetszik?

— Mert az neki nem tetszenék.

— De ha nekem úgy tetszik?

A leányka villogó szemmel nézett Dinire, akit azonban nem olyan fában ringattak, hogy hamar meghátráljon. Nagyon nevetett és ingerkedve szólt:

— Jaj te, de jó dolgod lehetett abban a turkus vagy tatár-országban, ha mindent tehettél, ami tetszett.

— Volt is. Nem is jöttem szívesen ide.

— Ez nagyon hizelgő ránk nézve, mondhatom.

— Bánom is én, minek találok; csakhogy igaz.

— Az igazmondás szép erény. Hát nagyon gyakorolják azok a tatárok vagy szerencsen vademberek is, a kik közt eddig éltél?

— Azok nem tatárok, nem is szerencsen vademberek! felelt a leányka, most már egészen neki tüzesedve.

Talán-talán össze is kapnak mindjárt az első találkozás tiszteletére, ha épp ekkor nem nyílik már az ajtó. Kálmán tért vissza s utána egy nagyocska, körülbelül tizenöt éves leány lépett be és egy másik leányka, aki éppen akkora volt, mint a kis jövevény.

Kálmán, ki elől haladt, tréfás komolysággal állt meg a kályha közelében, mondván:

— Ezennel van szerencsém bemutatni egymásnak a tisztelt atyafiságot. Ez itt Magduska kisasszony, akit az apja valahonnan az operenciás tengeren tülről vagy legalább is Bosnyákországból küldött haza ide mihozzánk. Ez meg, kedves Magduska kisasszony, Etelka kisasszony, aki igazság szerint nem több ugyan, mint testvérnénénk, de apácska kegyelméből és megbizásából afféle kis mamánk, csakhogy ezt a szere-

pet nem igen jól tudja. Ám azért mégis tanácsolom, hogy tiszteld Etuska kis mamát, ha jó ozsonnát kívánsz kapni e házban.

— Elég a tréfából, Kálmán! szólt Etelka nyájasan.

Aztán a szótlanul ott ülő Magduskához lépett és szeretettel megölelte, megcsókolta.

— Isten hozott, kedves hugocskám! Örvendek, hogy szerencsésen megérkezél. Remélem, nem volt az uton semmi bajod ebben a kemény hidegben?

— Ó nem! A bácsi jól begöngyölgetett, felelé Magda.

— Meghiszem azt, szólt közbe Dini. Mikor megérkezett, azt hittük, valami kendőhegy gurul be.

Magduska arcát haragos pir futotta el, de Etelka szeliden szólt:

— Ne törődjél a garázda fiuk ingerkedésével. Már nekik ez szokásuk. Inkább is való lesz hozzád Pirike . . .

— De nehogy azt hidd, mintha Pirike azért volna Pirike, mert megpirították, szólt most Kálmán közbe. Igazában ő Piroška . . .

— Még pedig milyen piros, kivált mikor nincs kedve zongorázni, de muszáj! tevé hozzá Dini.

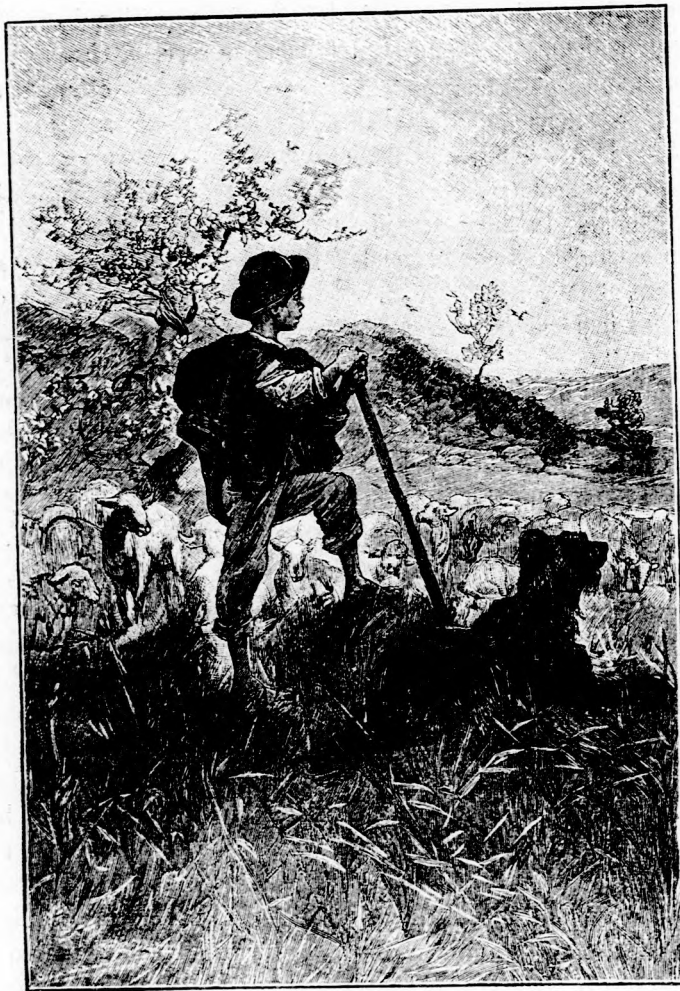
— Ugyan fiuk, türelmetlenkedett Etelka, ne hadarjatok már annyi bohóságot össze. Pirikém, öleld és csókold meg Magduskát. Ti bizonyosan jó pajtások lesztek.

— Kötve hiszem, ha Pirikével is annyit fog törődni, mint a remek Viczájával.

Piroška, aki csakugyan gyöngéd szeretettel csüggött az ő hajjas, mozgó, beszélő Viczáján, nagy szemeket meresztett, de magyarázatot már nem kaphatott, mert a szomszéd szoba ajtaján egy komoly arczu tisztos öreg nő jelent meg s Etelkához szólva, mondá:

— Kisasszonykám, behoztam az ozsonnát.
 — Nagyon jól van, Dorka dada. — Jőjj,
 Magduskám!
 Az asztalnál maga mellé ültette a kis

rokot, míg a többiek rendes helyöket fog-
 lalták el és jó étvágygyal s nagy jó kedv-
 vel pusztították a bőséges ozsonnát. A fiúk
 évődtek, zajongtak egymással is, Piroská-

PÁSZTORFIU. (Lásd a 38. lapon.)

val is, de még Etelkával is ingerkedtek, a
 »kis mama« pedig nem igen tudott csön-
 det teremteni. Pedig nagyon iparkodott.
 De hát bizony csak nem volt neki olyan

tekintélye, mint a jó mamának, aki már
 több évvel ezelőtt meghalt.

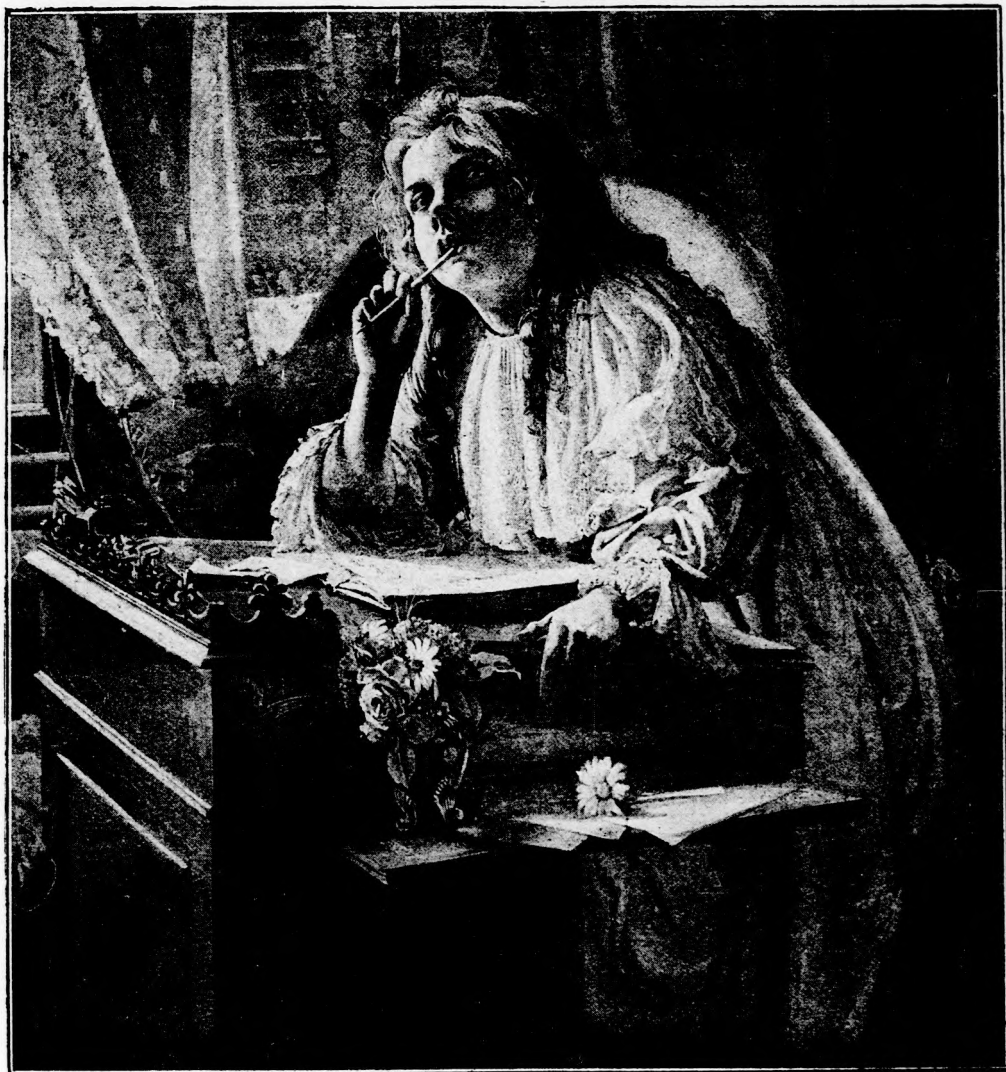
Magduska szótlanul, elfogódva ült az
 asztalnál. Látszott rajta, hogy nincs szokva

ilyen t
 érzi m
 kimélte

megjel
 ségesn
 — Ne

ilyen társasághoz és nem is nagyon jól érzi magát közte. A fiuk pedig őt sem kimélték tréfáikkal, csak hogy nem igen

boldogultak vele, mert ritkán mosolyodott el, hanem annál süröbben vetett rájuk boszus pillantást. Az oszonna végén újra

NEHÉZ FELADAT. (Lásd a 46. lapon.)

megjelent az öreg Dorka s Kálmán szük-
ségesnek találta, hogy őt is bemutassa.

— Nézd, Magduska, ez az öreg Dorka

dada, erre nem szabad ám olyan mérgesen
pillantanod, mint reánk. Mert a kis mama
hiába haragszik, a nevelőnő kisasszony meg

a zongoramester hiába büntetnek, ha Dorka dada nem találja szükségesnek. Suttyomban olyan jó ozsonnát ad, mintha nem is volna eltiltva.

— Az ám, tóditotta Dini. De ha őt haragítod meg, akkor még a jogos porciódat is olyan kicsire szabja, hogy ha véletlenül leejted, a földre kell guggolnod, hogy megláthasd.

— Ne hallgasson ezekre a szeleburdi urfiakra, kedveském, szólta az öreg asszony félig jókedvűen. Ők persze azt hiszik, hogy más is olyan garázda, mint jó maguk, másnak is annyi baja akad, mint nekik.

— Ohó, már azt én jobban tudom, ingerkedett Dini. Látom én Magduskának a szeme járásán, hogy lesz neki elég baja.

— Ha lesz, az én bajom lesz, felelt Magduska daczosan.

— No, no! Bizony még mindjárt az első napon összepörölnek, szólta közbe az öreg Dorka. Rájok se hederítsen, kisasszonykám. Inkább jőjjön most velem, kiszedjük a holmiját a ládából és szépen elrakogatjuk a szekrénybe, mindent a maga helyére.

Nem is sokat látták aznap többé Magduskát. Annál többet beszéltek róla.

— Afféle »ne nyulj hozzám« virág; volt a Kálmán ítélete.

— Mondjuk inkább: vadgalamb, ítelt szelidebben Piroska.

— Nem bánom, jegyzé meg Dini. Csakugyan meglátszik rajta, hogy vad. Igaz, hogy valami vad országból jött is. Dejszen, majd megszelidítjük!

Talán szelidebben beszéltek volna róla, ha látják, hogy a kis vadgalamb, mikor lefeküdt, sokáig mily keservesen zokogott és mily fájdalmasan sóhajtozta:

— Apácska! Kedves apácska! Ó mért küldtél el magadtól!

Épp ekkor nyílt az ajtó s Bodrogi jött be, hogy lefekvés előtt megnézzze unokahugoस्कáját. Hallotta sóhaját.

— Azért küldött atyád ide, mert ott az idegen bosnyák földön, ahol hivatala tartja, neked, anyátlan kis árvának, nem volt jó helyed. Itthon nálam, szerető rokon körben fogsz növekedni, hogy ne nőjj fel tudatlanul. A mamád, tudod, édes testvérem volt, és én második atyád leszek.

— Nem! Nekem csak az én édes apácskám kell! És nekem ott jobb volt!

— Majd mást gondolsz később, kicsikém. Most csak aludjál szépen.

S a kis vadgalamb lassacskán csakugyan álomba sirdogálta magát. (Folyt. köv.)

PÁSZTORFIU.

(Képpel a 36. lapon.)

NE néztek rám kevélyen,
Ti boldog gazdagok,
Azért, hogy én csak szegény kis
Pásztorfiu vagyok.

*Nem oly könnyű, nem oly hitvány
Az én mesterségem,
Ti még alusztok, mikor én
Már künn járok régen.*

*Juhocskáim éhes nyája
Legelőért béget,
Járom vele késő estig
A nagy mezőseget.*

*Minden egyes barikára
Gonddal kell ügyelnem,
El ne vesszen, el ne lopják,
Tilosba ne menjen.*

*Ver az eső, perzsel a nap
S tudom, nincs irigyem,
De nyájamról minden este
Beszámolok híven.*

AZ ÉN NYÁRI UTAMRÓL.

— *Herkules-fürdő és környéke.* —

(Képpel a 40—41. lapokon.)

ASÉTÁRÓL érkeztünk éppen haza, midőn szüleim azt az örömhirt tudatták velünk, hogy elutazunk néhány hétre *Herkules-fürdőbe*.

Mondanom sem kell, hogy megörültem ennek a kellemes meglepetésnek. Különösen ha egy poros alföldi falucskában lakik az ember, mint én, hol nyáron a porból jó sokat nyelünk, pedig nem mondhatnám, hogy a kedves csemegém közé tartozik.

Örömet növelte még az is, hogy ez lesz az én első nagyobb utam.

Az elutazásra kitűzött napig az idő olyan lassan telt, mintha ólomszárnyakat öltött volna. Csupán az rövidítette meg, hogy naponkint jutott eszembe valami csomagolni való. Különös figyelemmel viseltem rajzfüzetem iránt, melybe azokat a pontokat igyekezem telhetőleg jól lerajzolni, amelyek nekem legjobban tetszettek meg.

A leírásokról s képekről ítélve, Herkules-fürdő egyike a mi hazánk legszebb fürdőinek.

Reményekkel telve vártam a napot, melyen azzal a kies fürdővel cseréljük fel a mi különben kedves otthonunkat. És egyszerre csak azon vettem észre magam, hogy elő állott a kocsis, mely bennünket a közeli állomáshoz vitt. S néhány perccel később már a tüszkölő vonat rohant velünk tova, ismeretlen tájak felé.

Midőn falunk határszélét elhagytuk, noha örömet leltem utazásunkban, mégis fájó érzés vett rajtam erőt. A hárang, melynek bim-bamját a fujdogáló szél felém hozta, oly kedvesnek, hívogatónak, marasztalónak csendült bele a fülembe, lelkembe, mint még soha.

Merengésből a vonat éles füttyölése riasztott fel, mely az utasokkal tudatá, hogy itt néhány percre megáll. Kinéztem a szakasz ablakán, hogy nem látok-e ismerősöket? De bizony hasztalan nézgettem szét — egyet sem találtam. Még

sok városban és alaguton mentünk keresztül, míg végre kitűzött célunkat elértük. Éjjel utáni egykor robogott vonatunk Herkules-fürdőnek diszes állomási épülete elé. Ez a tulajdonképeni fürdőhelytől azonban vagy félóra távolságra van még. A vidék szépsége, mely a holdvilágnál nemcsak festői volt, de titokzatosnak is látszott, valósággal elbűvölt. Lakásunkba érkezvén, rögtön pihenésre tértem, mivel a hosszú út egészen kimerített.

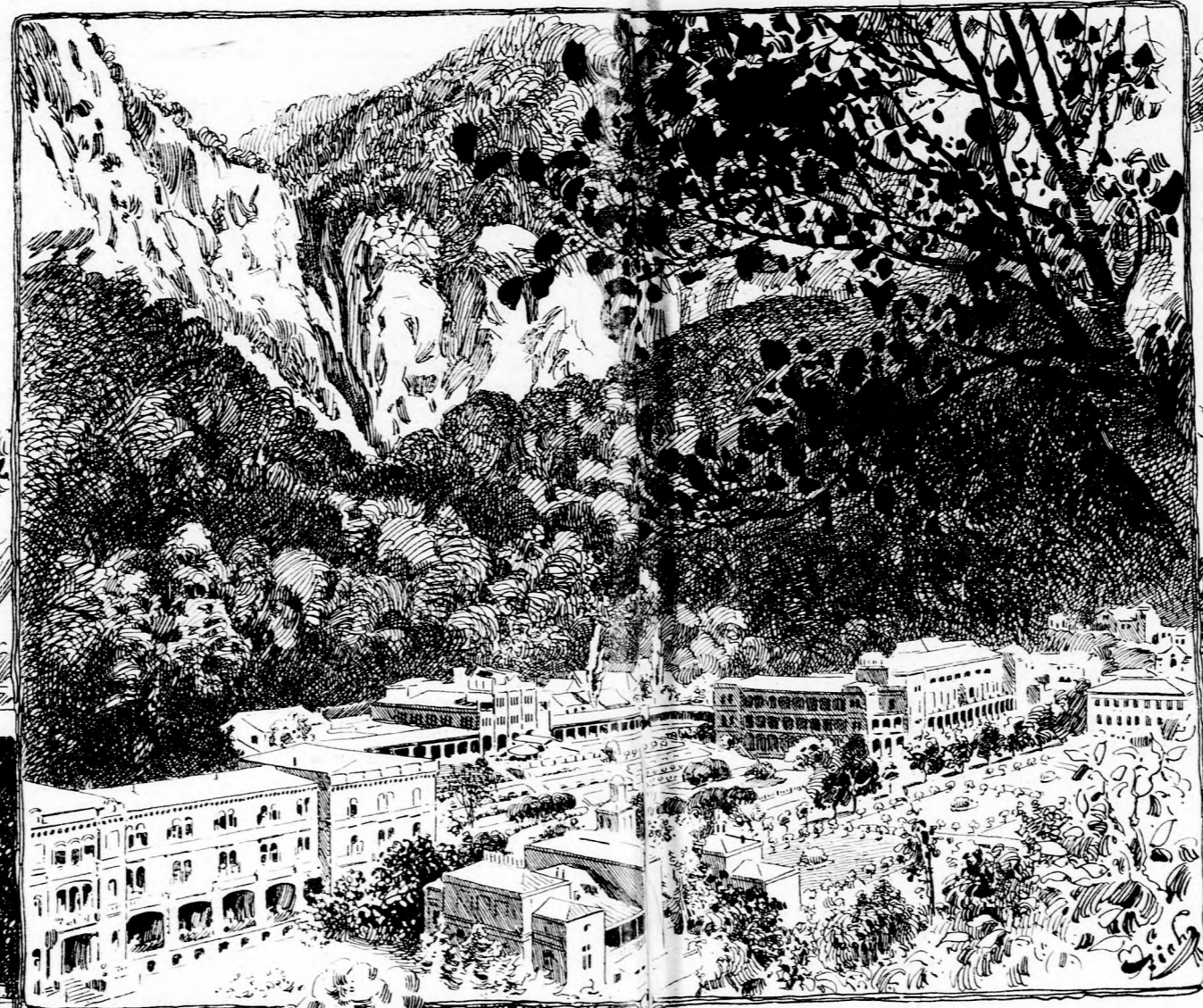
Jó későre járt már az idő, midőn fölébredtem. A napsugarak, melyek a függönyön át behatoltak szobámba, azt egészen megvilágították. Körülnéztem az ismeretlen helyen és hamarjában az ezeregy éjszaka meséi jutottak eszembe, melyekben a varázsló a kastélyokat az ő lakóikkal egyetemben éjen át messze vidékre szállította. Csak midőn tekintetem a szobában heverő útitáskára esett, vettem észre, hogy voltaképpen mégsem Tündérországra vagyok. Kiugrottam az ágyból s gyorsan öltözködés után szüleimhez siettem, kikkel jóízűen elköltve a reggelit, sétálni mentünk. Most láttam még csak a természet fonséges szépségét, melynek csodálatába egészen elmerültem.

A fürdő, mely erdőkoszoruzta hegyekkel és kopár sziklakkal van körülvéve, olyan, mint ha itt volna a világ vége és azon se ki, se bejutni nem lehetne. Az ünnepies csendet, mely itt uralkodik, megzavarja kedves csevegésével a Cserna patakocskája, mely folyásával egyik helyen szelid, mint egy kis leányka, másik helyen szilaj, mint akár Vad Laczi.

Herkules-fürdőt azonban nem csak szép fekvése és gyógyforrásai teszik nevezetessé, de érdekes a környéke is. Elhatároztuk tehát, hogy nagyobb kirándulást rendezünk.

Első látogatásunk a Korona-kápolnának szólt, amely azon a helyen emelkedik, ahová a mi nagy Kossuth Lajosunk ásta el a koronát és jelvényeit, midőn Magyarországból kimenekült, hogy soha többé ide vissza ne térjen. Az utat, mely oda vezet, két hosszú faszor jelöli. Szent áhitat szállott meg, midőn e kápolnába beléptem. Amint körül-

néztem, egy asztalkán nyitott könyvet vettem észre, melybe a látogatók a nevüket jegyzik be. Miután mi is beleírtuk a nevünket, a Duna-parthoz siettünk, hol csónakba szállva, utunkat a magyar területen levő török sziget-városka: *Ada-Kaleh* felé vettük. Magányos, elhagyatott helység ez. Utczái piszkosak, házai ronda állapotban vannak. Bus életet folytat ez, mint a számkivetett ember. De hát jóformán száműzve is van ez az *Ada-Kaleh*, mert itt rekedt török

község ez még abból a korból, hogy a félhold uralkodott hazánk fölött. Mig a városkába értünk, több vaskapun mentünk át. Mint kisérek suhantak el néha-néha mellettünk a lefőlt, beburkolt muzulmán asszonyok. Egy irtságos öreg ember kísérenkül ajálkozott, aki elvezetett bennünket az ottani muzulmán temetőbe, a mecsetbe. Ennek padlója szőnyeggel van beborítva, melyre saruval, vagy cipővel lépni tilalmas, miért is a bejáratnál le köllött vetnünk a cipőinket. Megtekintettük a keskeny tornyot, ahonnan

régebben a müezzín (egyházi) az igaz hívő muzulmánok naponta háromszor hirdette Allah (Isten) mindenhatóságát az ő prófétájának (az ő vallások alapítójának) Mohammednek dicsőségét.

Utunkat folytatva, az utcán egy sajátos kép tárult elém. Egy kávézó társaság volt ez, melynek tagjai a földön guggolva, azaz inkább keresztbe vetett s maguk alá szedett lábaikon ülve, szürcsölték a fekete kávé. Miután mi is megkóstoltuk a híres kávé, (készítés módját megtanultam és már sok dicséretet is arattam vele,) lakunk tovább uszott velünk, hogy még a *Vaskaput* is megtekintsük, mely azonban nem igazi vaskapu, mint amilyen *Ada-Kaleh*ba léptünk, hanem egy a Duna vize alá rejtőző *szikla csoport*, mely állandó veszedelme volt eddig a hajózásnak, de amelyet, a korán elhunyt híres magyar miniszter: *Baross Gábor* szorgalmazására, épp ez idő szerint hártanak el jobbra magyar mérnökök magyar pénzen.

Ez a tájkép főséges és borzadalmas egyuttal. A hatalmas Duna-folyam keskeny itt. Egyik oldalról a természet remekét bámulhatjuk, másiktól az emberi tudást, mely a megszorult Dunát széles új mederbe tereli.

Midőn Orsován a vonatra ültünk, mely bennünket visszavitt Herkules-fürdőbe, az eső nagy cseppekben kezdett hullani. Anyyira el voltam fáradva, hogy szép lassacskán el is szunnyadtam és kirándulásunkat álomban szőttem tovább. Kiszálláskor édes anyám csókja ébresztett föl.

Nagyon megszerettem ezt a gyönyörű helyet az ő nagy fürdő-palotáival, gazdagon buzogó meleg gyógyvízeivel, a *Damogled* hegynék magasba nyúló ormával, a pecsenyácskai katrinczás oláh-asszonyokkal és lányokkal . . . és mégis nagy öröm fogott el, midőn alföldi falucsánkba visszatértünk. Az akáczfák kedvesen hajtogatták fejüket, mintha ők is örültek volna visszatértünkön. A szőke Tisza mintegy hivogatni látszott bennünket, hogy forró testünket az ő hűs hullámaiba mártsuk. Mindenki és minden örült megérkeztünkön, sőt, ha nem csalódom, még a Kormos czicza is barátságosabban dorombolt.

Engelmann Olga.

A BŰVÖS BOT.

— Vig népmese. —

OL volt, hol nem volt, az Operenciás tengeren is tul, de a Gyémánthegyen innen volt egyszer egy szegény ember, annak meg két fia: Marcsi és Gyurka. Nagy erdő szélén állt a szegény ember házikója. Ugyancsak ütött-kopott viskó, már mesziről meglátszott rajta, hogy a szegénység lakik benne.

Mikor Marcsi és Gyurka már legénysorba kerültek, az apjuk egy napon így szólt hozzájuk:

— Fiaim, én már öreg vagyok, ideje volna, hogy most már segítetek valamiképpen rajtam. Utána láthatnátok, hogy ke-

ressetek valamit és ha jól szolgál a szerencsétek, nekem is juttassatok belőle.

— Biz', az igaz, felelt Marcsi, az öregebbik. Én már gondoltam is rá, hogy elmegyek szerencsét próbálni.

— Én is gondoltam már ilyen félét, szólt Gyurka, de hát az is eszembe jutott, hogy apám uramat nem hagyhatjuk öregségében egészen magára.

— Nem is szükséges, mondá Marcsi. Te itthon maradhatsz, elég, ha én megyek.

Elővette a tarisznyáját, rakott belé utraló elemóziát és utnak indult.

— Aztán meg ne feledkezzél öreg apádról, ha szerencséd akad, monda az öreg még utoljára bucsuzóul.

Ment, mendegélt Marcsi, keresztül a nagy erdősegen. Nem volt ott messze földön se csárda, se tanya, egy-egy bokor tövében kellett éjszakára meghuzódnia. Már vagy három napja ballagott és az elemóziája is nagyon fogytán volt; de bizott benne, hogy majd csak kiér már végre az erdőből; leült tehát egy nagy fa alá és jóízűen falatozott.

Amint ott eddegél, egyszerre csak látja, hogy egy igen-igen öreg ember, botra támaszkodva, lassan czammog egyenest feléje. S amint odaért, így szólt:

— De csak jó szerencse, hogy erre fordultam! Három napja bolyongok ebben az erdőben étlenül, már-már alig bir a lábam. Ne sajnálj tőlem egy-két falatot, kedves fiam.

— Magamnak sem sok, ami van, felelé Marcsi, egy csöppet sem barátságosan.

— No, jó darab még az a kenyér, nem is kell nekem sok, szólt kéroleg az öreg.

— Már pedig ez nekem magamnak is kell. Ingyen meg már éppen nem osztogatom.

— Ha csak az kell, adok én is valamit, nem vagyok én szegény ember. Nézd, ez a gyémánt akkora, hogy még a királynak sincs ilyen. Neked adom, mert ha éhen halok itt az erdőben, ugy sem veszem semmi hasznát.

— Az már más! Ide velem!

Megfelezte a kenyerét és odaadta a felét, de bizony a kisebbiket, az öregnek, ez meg neki adta a gyémántot. Azután elváltak és az egyik ment jobbra, a másik balra.

Estére kiért az erdőből és ezalatt már sokat gondolkozott, mit csináljon a nagy kincsével.

— Ha kínálgatom, hogy vegyék meg, még bajba kerülök, mert el sem hiszik, hogy ilyen szegény legény becsületes uton juthatott volna ekkora drágakőhöz. Tudom már! Elviszem a királyhoz, neki ajánlom fel és rábízom, hogy adjon illő jutalmat érte.

Meg is tette, a király pedig nagyon megörült neki. Nemcsak jó csomó pénzt adott neki, hanem mindjárt ott is tartotta Marczit, kinevezte kapitánynak a seregébe.

Otthon ezalatt Gyurka és öreg apja szegényesen éldegéltek tovább. Nagyon szűkös volt a kenyér, néha meg éppen nem is volt. Várták, várták Marczit, de bizony hiába; még csak hirt sem hallottak felőle.

— Aligha veszedelem nem érte, aggódott az apja.

— Már az bizonyosan úgy lesz, mondá Gyurka.

— Most már, édes apám uram, mégis csak legjobb lesz, ha én is elindulok szerencsét próbálni. Itthon hiába lopom a napot, nem segíthetek semmit.

— Hát csak próbálj szerencsét, kedves fiam.

Gyurka is elővette hát a tarisznyáját, rakott bele egy kis utravalót és utra kelt. Ő is a nagy erdősen vágott keresztül s már harmadnapja bandukolt, a nélkül, hogy embert látott volna. A harmadik napon, a mint egy nagy fa alá leheveredve elővette a tarisznyát, megcsóválta a fejét.

— No, ez már szűkös van. Most még csak jut egy kis harapni való, de ha holnap sem érek ki az erdőből, bőjtös napom lesz.

Éppen bele akart fogni a falatozásba, mikor látta, hogy egy igen-igen öreg ember, botra támaszkodva, lassan czammog egyenest feléje. S amint oda ért, így szólt:

— De csak jó szerencse, hogy erre fordultam! Három napja bolyongok ebben az erdőben étlenül, már-már alig bír a lábam. Ne sajnálj tőlem egy-két falatot, kedves fiam.

— Dehogy sajnálom, jó öreg. Hanem kettőnek már kevés, amim van, hát vegye az egészset, legalább egyikünk lakjék jól.

— Nem, nem, jó fiu. Csak egy-két harapást kérek. Neked is maradjon, mert ki tudja, mikor érsz ki ebből az erdőből!

— Soha se busuljon rajtam, fiatal vagyok és erős, jobban kibirom. És ha éppen nagyon megéhezem, találok ehető gyökereket, vad gyümölcsöt, madártojást. Csak egyék, bátya, szívesen adom.

Hát meg is ette az öreg az egészset. Mikor elkészült vele, így szólt:

— Szeretném a jóságodat meghálálni, de nincs egyebem, csak ez a furkós botom, neked adom.

— Köszönöm, de van nekem jó botom, ni.
— No, csak vedd el. Ez talán mégis jobb. Mert nem egészen közönséges botom. Akinek ez a kezében van, nem félhet egy egész armádiától sem. Csak annyit kell mondani:

»Rajta, botocskám!
Üsd, vágd, szaporán!«

— Ez már valami. De aztán igaz-e?
— Mindjárt meg is próbálhatnók, ha volna kín.
— No, itt vagyok én, egy kis próbába bele nem halok.

Az öreg kimondta a parancsot s a bot izibe ott termett a Gyurka hátán és olyan hatalmasan páholta, hogy Gyurka tüstént meggyőződött az öreg igazmondásáról.

— Hiszem már! Hiszem már!
Az öreg ekkor így szólt:

»Már elég volt, botocskám,
Térj vissza most már hozzám.«

— Remek jószág, az már bizonyos; szólt Gyurka.

— Ugy-e? No's, hát legyen a tied. Csak arra vigyázz, hogy mindig halkán szólj hozzá, meg ne hallja senki, micsoda szava-

kat mondasz. Így aztán más nem fordíthatja ellened.

Gyurka jól megtanulta a két parancsot, aztán elváltak.

Sokáig ment, mendegélt Gyurka és bizony éhes volt, mert reggel óta nem evett. És ez még nem volt elég, hanem amint fáradtan bandukol, egyszerre csak egy hatalmas, bozontos vad óriás toppan eléje és rá-mordul:

— Hát te hitvány esőpség, te itt mersz sétálni az én határomban? Éppen jókor, mert éhes vagyok, jó leszél vacsorára.

— Annyi mint az, éhes én is vagyok, mégsem akarlak megenni, felelé Gyurka. Hát pusztulj az utamból.

— Majd elpusztítalak én mindjárt!

S az óriás kinyújtotta kezeit, hogy megragadja Gyurkát. De ez sem volt rest, hanem odasugott a botjának:

»Rajta botoeskám!
Üsd, vágd szaporán«

A következő pillanatban már ott tánczolt az óriás hátán és döngette irgalmatlanul. Kapkodott ijedtében az óriás, futni is próbált, de hiába, mert a bot nem maradt le róla. Végre már bömbölt, jajgatott és könyörgésre fogta a dolgot.

— Kegyelem, kegyelem! Jaj, parancsold vissza ezt a rettenetes botot! Kivánj akármit, megteszem!

— Mondtam, hogy én is éhes vagyok, felelé Gyurka. Hát szerezz nekem valami harapni valót.

— Ha csak az kell, könnyen megtehetem. Az óriás egy kis asztalkendőt huzott ki a zsebéből.

— Ha ezt a kendőt kiterited és megmondod, mit kívánsz, mindjárt ott lesz rajta. Neked adom, csak bocsáss!

— Lássuk! De jaj neked, ha nem igaz!

Igaz volt biz az. Gyurka egy sült libát, friss czipót és egy üveg bort kívánt, — hát az mindjárt ott is termett a kendőn s Gyurka pompásan megvacsorált.

— Így már jól van. Megkegyelmezek — mehetsz.

Az óriás úgy elfutott, hogy a lába is alig érte a földet. Gyurka pedig így gondolkozott:

— No, ez a kendő éppen az én jó öreg apámnak való portéka. Nem lesz többé gondja. Viszem is neki haza.

Volt öröme az öregnek, mikor Gyurka hazaért és produkálta a csodakendőt. Hanem szerencsétlenségére épp akkor a király egy vadászta járt ott, megtudta a dolgot és hirt vitt róla a királynak. A király megkívánta a csoda-kendőt, tehát oda izent, hogy küldjék el neki, majd ő ad egy csomó pénzt érte.

— Nem eladó, felelé Gyurka.

Jobb ez az én öreg apámnak akárminél. Neki hoztam, övé marad.

Megharagudott a király és elhatározta, hogy most már erővel is elveszi a csodakendőt. Előhivatta éppen Marczy kapitányt és megparancsolta neki, hogy vegyen maga mellé tizen katonát és hozza el azt a kendőt.

Gyurka épp az ajtóban állt, mikor a bátyja megjelent a katonákkal és elmondta, mit akar. Gyurka nézte, nézte, aztán fölkiáltott:

... NÉZTE, MI VAN OTT TUL.

(Lásd a 47. lapon.)

— Ni, hisz ez Marczy! Hát így fölvitte az Isten a dolgodat? És csak akkor emlékezel meg öreg apánkról, mikor meg kell fosztani a kincsétől? No, már ez csak derék dolog.

— Ne prédikálj, felelt Marczy röstelkedve. Nagyon sok volt a dolgom a katonaságnál ... most meg a király ezt parancsolta. Hát csak ide azzal a kendővel szaporán!

— Azt nem adjuk.

— Akkor elveszem erővel.

— Bajosan. Jobb, ha sarkon fordulsz és

visszamégy.

De Marczy erővel be akart nyomulni. Gyurka tehát odasugta botjának a parancsot, — izébe jajgatni kezdett Marczy, hívta a katonáit, de ezek is csak úgy jártak. A büvös bot mint a villám cikázott végig valamennyinek a hátán. Eszök nélkül futottak, Marczy legelől, de a bot csak páholta őket, míg csak a harmadik határba nem értek, amikor Gyurka visszaparancsolta.

Mikor a király ezt megtudta, még nagyobb haragra lobbant. Egy egész regimentet küldött ki, hogy élve vagy halva, de elhozzák elejébe azt a vakmerő legényt és persze a csodakendőt is.

Gyurka számított erre, hát nem várta meg, hogy közel jöjjenek, hanem amint a határba értek, rájuk küldte az ő botját. Alig telt bele néhány percz, már bőgött, jajgatott az egész regiment és őbestérével együtt elfutott, hogy meg sem állt hazáig.

A király most már a haját tépte dühében. Ilyen csufságot nem engedhetett magán száradni. Össze hívta egész seregét és maga állt élére és úgy mentek háboruba Gyurka ellen.

— Sajnálom ő felségét, szólt Gyurka, de ha ő is meg akarja kóstolni, nem tehetek róla. De most már alaposan végzek vele.

»Rajta botocsám!

Üsd, vágd szaporán!»

És a büszke király, a mint fényes serege élén lovagolt, egyszerre csak érzi, hogy rettentően döngeti a bot a hátát.

De mellette a generálisok is épp úgy ordítottak fájdalomukban, meg a többi tisztek katonák, de még a huszárok lovai is megvadultak a nagy veréstől. Összezavarodott az egész sereg, futott hanyatthomlok, vissza a királyszékvárosába. Am hiába futott, a büvös bot csak suhogott tovább. Hiába bujtak előle pinczébe, kamarába. Mintha száz-

ezer bot röpkedett volna a levegőben. Jajgatott az egész város, végre pedig fölláztak a király ellen, hogy vagy vessen véget a veszedelemnek, vagy őt kergetik el a trónról.

— Jaj, jaj! siránkozott a király. Hiszen megteszek szívesen mindent. Már csupa kék folt az egész testem, belehalok!

— Meg kell kérlelni azt a rettenetes hatalmu ifjút! mondák a tanácsosai.

— Hát menjen hozzá fényes követség, szólt a király. Neki adom feleségül a leányomat és vele fele királyságomat, csak kegyelmezzen meg!

... SOKÁIG VÁRTÁK. (Lásd a 47. lapon.)

Gyurka elfogadta ezt a feltételt és megkegyelmezett, visszaparancsolta a botját. Aztán megtartották a lakodalmat és három hétig folyt a dinom-dánom, azután pedig Gyurka király boldogan élt és uralkodott sokáig és még ma is élne, ha már rég meg nem halt volna.

NEHÉZ FELADAT.

(Képpel a 37. lapon.)

UJRA kezdem, meg kitörlöm,
Keresem a szavakat.
Nem találok elég szépet, —
Jaj, de nehéz feladat!

Anyáskámnak névnapjára
Csak levelet küldhetek,
De amit a szívem érez,
Máltó szót rá nem lelek.

Ha ott volnék, átölelném,
Csókolnám arcját, kezét,
Szót se szólnék, mégis tudná,
Hogy ez üdvözlő beszéd.

Mit is irjak? — Ó, tudom már!
Nem keresek czifra szót,
Megérti ám jó anyáskám
Ezt a gratulációt:

»Tiszta szívből küldöm hozzád
Gyermeki szeretetemet,
S imádkozom: jó anyámra
Árassz áldást, Istenem!«

KÉP-REJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Andersen válogatott meséi“.

Fordította MÓKA bácsi. Hat színes képpel szép vászon-kötésben.

TÚL A FALON.

— Apró történet az apróknak. —

(Két képpel.)

AVALY is ott állt már az a fal a kert végében, mert a kicsike Bözsike már tavaly is látta. Ott állhatott már harmadéve is, mert a nagyobbacska Zsófi sem emlékezett, hogy egyebet látott volna ott; sőt a még nagyobbacska Nellike is, mióta csak a kertbe járt, mindig ott tudta. Az a fal tehát nagyon régi lehetett.

Olyan régi, hogy még Imrikénél is öregebb. Az pedig nagy szó, mert Imrike már akkora legény, hogy olvasni, de még írni is tud és maholnap, ugy két-három esztendő múltán, igazi diáksorba kerül. Már most is nagy a tekintélye kis hugocskái előtt, kik nemcsak szeretik, hanem bámulják is, mert a mama és apácska után, az már egyszer bizonyos, Imrike a legtudósabb, legjelesebb, legderekabb. Meg is érdemli ezt a nagy tiszteletet, mert minden játékban ő az ügyes vezér, minden bajban ő a leleményes kisegítő. Baj pedig reggeltől estig sokféle esik. Persze, csak a kicsinyekkel, nem Imrikével. Ugyan büszke megvetéssel mérné azt végig, aki nem tudná a különbséget közte és a kicsinyek közt.

No, de azon a régi falon kezdtem, hát ott kell folytatnom, hogy nem csoda, ha Imrike is mindig ott látta azt a falat; ott állt az, mióta csak a kert megvolt, mert kerítésfal volt. Nem is jutott soha eszébe Imrikének, de még hugocskáinak sem, hogy törődjenek vele. Minek is? Olyan szép és tágas volt a kert, tele virággal,

árnyas fákkal, zöld pázsittal; a közepén csinos kerti lak állt, nem messze tőle kuglizó, hinta; hát minek is törődtek volna az ócska fallal?

És mégis — egyszer mégis csak bekövetkezett, hogy amint ott sétáltak mindannyian, Nellike így szólt:

— Imrike, miféle fal ez?

— Ugyan még kérddheted? Hát a kerítés.

— És mi van túl rajta?

Tessék! Mit mindent nem tud egy olyan kíváncsi kis leány kérdezni! Persze, azt hiszi, hogy Imrike mindent tud. Igaz is, csak éppen ezt nem tudja. De nem maradhat szégyenben a kicsinyek előtt.

— Akarjátok látni, mi van ott? Hát nézzük meg.

Könnyen beszélt, mert ő jól tudott kapaszkodni, csakhamar fent volt a falon és nézte, mi van ott túl. (Lásd a képet a 44. lapon.)

— Nagyon szép ám ott túl a falon, mondá.

— Micsoda? Mi van ott?

— Itt van mindjárt a tövében egy szép tavaeska... a vizén nagy fehér virágok lebegnek... talán vizi lilium.

— Jaj de szép lehet!

Szerették volna a kicsinyek is megtekinteni a szép tavaeskát, de nem bírtak fölkapaszkodni a falra.

— Milyen kár, hogy nem itt van a kertünkben! sóhajtott Nellike. És az a vizi lilium milyen gyönyörű lehet! Itt a kertünkben nincs is!

Egyszeriben úgy látszott, mintha ez az egész szép nagy kert voltaképen nem is érne valami sokat. Ott a falon túl van ám a szép tó, szép virág.

— Hátha elsétálnánk oda? szólt Zsófia.

— Én eljuthatnék oda, de ti nem, felelé Imrike önértetesen. Meg kellene kerülni az egész falut, végig menni a mezőn, réten. Titeket nem eresztene mamácska.

— Így hát meg sem látjuk azt a szép virágot? Ó, az nem lehet. Megkérjük a mamát, ereszszen oda. Az öreg dada majd elkísér.

Imrike majdnem sértődve felelt:

— Mi szükség az öregre, ha én itt vagyok? Ha csak a virágra vagytok kíváncsiak, mindjárt hozok belőle.

— Most nem mehetsz oly messzire. Nem sokára ozsomnálunk, be kell mennünk.

Imrike büszkén mosolygott.

— Addig tizszer is megjárom.

— Lehetetlen!

— Persze, nektek lehetetlen volna. Csak-hogy én nem megyek ám körül, hanem itt a falon átmászom és egy pillanat alatt ott vagyok.

— Jaj ne, Imrike! szólt Nellike. Tudod, mamácska mindig tiltja az effélet.

— Nektek. De ha én teszem, az más!

— De ha valami bajod esnék?

— Az nem lehet. Nem vagyok én olyan élhetetlen kisasszonyka, mint ti... De azért mégis jobb lesz, ha nem tudják meg... Menjetek oda a kerti lakhoz, mert ha itt álldogáltok és utánam néztek, a vén kertész figyelmessé lesz. Csak menjetek, mindjárt ott leszek a virággal.

A három kicsike engedelmeskedett. A kerti lak tornácán lesték, várták Imrikét és a virágot. Lesték, várták, sokáig várták, (Lásd a képet a 45. lapon.) de hiába. Végre is be kellett menniök a házba.

— Az a hamis Imrike! Megtréfált! duzzogott Nellike.

Volt eszében! Fele sem volt tréfa annak, a miért Imrike nem tért vissza. Mert a mint a fal tulsó oldalán lebocsátkozott, azon vette magát észre, hogy nem tud megállni. A föld mindjárt a fal tövében nagyon meredek, partos volt, Imrike megesuszott és belegurult a tócsába.

A víz nem volt mély, veszedelem nem érthette, de csuron vizes és iszapos lett, sokat nyelt is a poshadt vízből s amint kimászott a szárazra, bizony nem gondolt többé a virágra, hanem csak arra, hogy mentül előbb haza jusson. Igen, de arról szó sem lehetett, hogy a falon vissza tudjon kapaszkodni. Nem tehetett egyebet, mint hogy azon módon vizesen, sárosan nagyot sétáljon s az egész falut megkerülve jusson

haza. Siralmas állapotát persze nem titkolhatta el, mindent el kellett mondania.

Ettől fogva nagyot csökkent az Imrike tekintélye hugoeskái előtt. Egy kis ideig röstelte is, de aztán beletörődött és vigan mondá:

— Ugy kellett nekem, minek hittem olyan sokat magam felől. Tul a falon megtanultam, hogy csak addig vagyok okos, amig szüleim szavát követem.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLIX. köt. 1-ső számában közölt képrejtvény megfejtése:

1. Tiszán innen, Tiszán túl.
2. Az „és“ szócska.
3. Az I betű.

Helyesen fejtették meg: Patzauer Katinka (Patzauer vagy Tatzauer? *F. b.*), Szelke Hajnalka és Józsi. Hegedüs Márta, Jolán és Ernő. Mérey Ágosta Bognár Ferencz, Niessner Ella, Blanka és Ali, Bogisich Imre, Herczeg Albert. Okoliesányi Marcsa (részben), Kremzír Alice, Edith és Ernő, Kisfaludy Ferencz, a Deutsch Ignác-féle izr. árvaház növendékei (részben), Mandel Ilonka, Hampel Ferencz, Barkóczy György, Csányi Ödön (kinek az írása? *F. b.*), Vadas Zoltán, Velencei Tiborka, Moesz Ilonka, Zoltán Veruska, Jasztrabszky Lónyay Sándor, Katrenyák Mariska (részben), Gál Amália és Márta, Dénes Zsófia, Bolygó Pálma és Károly, Lévai Ilonka és Irénke, Saláth Ilonka (részben), Rothfeld Vilma, Juliska és Márton, ifj. Golubovits Lajos, Jurenák Aladár, Guckler Rózsa és Miczi, Fáy Erzs, Badics Józsi, Ländler Karolina és Ilonka (részben), Patterson Margit és Orsolya, Steinhübel Ödön, Gyenes Zoltán, Szinyei Merse Zsigmond, Gyémánt Ilona, Nagy Miezi (részben), Imrédy Kálmán és Károly, ifj. Büttel Jancsi, Piller Géza, Achim Mariska, Lányi Rozika (részben), Botka Lajos és Randi, Bónis Berta, Hagymássy Lajos, Glück Ottó és Leó, Kövesy Rudi, Pleninger Hilda, ifj. Paukovich Andor (részben), Dahmady Irénke, Körmendy Janka, Dietrichstein Viktor (részben), Scheiber Lili, Krausz László, Borbély Katicza és Pista, Flesch Károly (részben), Várady Böske, Ábrahám Adrienne, Gervay Mariska, Erzsike és Mike, Kiss Erzs (részben), Jánoši Dódi, Anna és Józsi, ifj. Gaál Gyula (részben), Steiner Jancsi, Fischl Izabella, Szathmáry Marietta (részben), Straširibka Modesta (részben), Szemők Katicza és Maricza, Igyártó Zoltán, Somogyi Margit.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett: *Bónis Berta*, *Sárhöz-Ujlakon*, kinek a jutalom-könyvet (*Virágcsokor*), gyűj-

tötte *Füssy Tamás*, emlékül jó gyermekeknek a kiadó-hivatal megküldi.

A »Kis Lap« XLVIII. köt. 26-dik számában közölt rejtvény megfejtését beküldték még: Kovács Ilonka és Miklós, Gyémánt Ilona, Nagy Miezi.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Spitz Miklós. Abban a pályázatban, mely a legbuzgóbb megfejtők számára áll nyitva és az esztendő végén fog eldőlni, természetesen részt vesznek a folyó évi első (48-dik) kötet megfejtői. mert a pályázat az egész évre szól. — **Stricker Flóra.** A milyen szépet mond rólad az »Értesítő«, bizony megérdemelnéd, hogy a szerenese reád mosolyogna. De hát a szerenese kerekébe belényulni nem szabad. — **Illés Miska.** Ha a »Kis Lap«-ba szánsz valami küldeményt, azt egyenest hozzám, a szerkesztőhöz címezd. — **Schlichter testv.** Nem lehetetlen, hogy épp e nyáron utamba ejtem a ti nyaraló helyeteket. Örülnék, ha élő szóval is megköszönhetném a szíves meghívást. — **Okoliesányi Marcsa.** Nekem is megelégedésemre szolgál vizsgálatod kitünő eredménye. Most kétszeres örömmel élvezheted a jól megérdemelt nyári pihenést. — **Velencei Tiborka.** Dehogy feledeztem meg róla! Csakhogy azokról sem szabad megfeledezni, a kik még régebben küldtek be hasonló munkácskákat. Az igazság megkívánja, hogy sort tartsak s mivel nagyon sok van még a tied előtt, hát bizony türelemmel kell felfegyverkezned. Írásod nem olyan rossz, hogy mentegetned köllene. És lesz majd jobb is, mert látom, hogy komolyan törekszel rá. — **Bohdanezky Imre.** Az nem rejtvény, mikor minden második betűt kell olvasni. A ki rápillant, már el is olvasta. A másinak meg az a hibája, hogy kis olvasótársaid legtöbbje még nem igen tudja, ki volt Cilley Ulrik. Ismertebb névvel vagy szóval próbálkozzál meg. — **Herczeg Albert.** Rejtvénykérd gyöngé. Törd jobban és jobban a fejedet s ne olyan rettenetes szót válassz, mint az »orszarvu túlköncz.« Moglehet, hogy természetrajzi tankönyvben előfordul, de azért szörnyen magyartalan szó az. — **Lányi Rudolf.** A kiadó-hivatalnak nincs joga, hogy az előzető nevéen változtasson. Ha tehát »Rezső« czimre történt a megrendelés, úgy küldi. De azért a »Rezső« szó mégis rossz. — **Eibenschütz Aranka.** Hosszas távollét után bizonyos örömed telik benne, hogy ismét látod szülővárosodat, folyton szépülő Budapestünket. Szívvel köszöntlek itthon! — *Több levélről a jövő számban.*

A »KIS LAP« minden kötetéhez **diszes színnyomatu bekötési táblák** kaphatók. Egy bekötési tábla ára **60 kr.** A »Kis Lap«-nak **fél** évi folyamából telik **egy** kötet. Megrendelő czim: *Athenaeum könyvkiadó-hivatala, Budapest. Ferencziek-tere 3.*